

27. 8. 2013

Veźměte, prosĭme, na vědomĭ, Źe text ělĀnku odpovĭdĀ platně prĀvnĭ ūpravě ke dni publikace.

Převoditelnost obchodního podĭlu

OtĀzku převoditelnosti obchodního podĭlu ve společnosti s ruěenĭm omezenĕm upravujĭ přísluřnĀ ustanovenĭ obchodního zĀkonĭku, kterĀ se vřadě uplatnĭ jen pokud spoleěenská smlouva nestanovĭ (v rĀmci mantinelŭ nastavenĕch obchodnĭm zĀkonĭkem) jinak. V praxi jsou zpravidla tyto otĀzky v zakladatelskĕch dokumentech řeřeny pouhĕm opsĀnĭm zĀkonněho textu a pŕi nĀslednĕm převodu obchodnĭch podĭlŭ novĭ spoleěnĭci otĀzce pŕĭpadně změně ūpravy podmĭnek převoditelnosti ěasto nevěnujĭ pŕĭlĭř velkou pozornost. Toto mŕže nĀsledně věst k (z jejich laickĕho pohledu) neoěekĀvanĕm situacĭm, a to zvlĀřtě v pŕĭpadech, kdy dojde k rozdělenĭ obchodnĭho podĭlu a z jednoělenně společnosti vznikne spoleěnost s několika spoleěnĭky.

Nutnost pŕĭstoupenĭ k zakladatelskĕmu dokumentu

Vnitřnĭ vztahy spoleěnosti s ruěenĭm omezenĕm jsou upraveny v zĀkladnĭch zakladatelskĕch dokumentech, a to buď ve spoleěenské smlouvě (mĀ-li spoleěnost vĭce spoleěnĭkŭ) nebo v zakladatelskĕ listině (mĀ-li spoleěnost jedinĕho spoleěnĭka) a pŕĭpadně ve stanovĀch, jsou-li pŕijaty. Těto ūpravě musĭ samozřĕjně bŕt podrobenĭ vřichni spoleěnĭci spoleěnosti, pŕĭěmŕž její zakladatelě jsou těmito dokumenty vĀzĀnĭ založenĭm spoleěnosti (sepsĀnĭm spoleěenské smlouvy ěi zakladatelskĕ listiny o založenĭ spoleěnosti).

Podle § 115 odst. 3 ObchZ musĭ smlouva o převodu obchodnĭho podĭlu mĭt pĭsemnou formu a nabyvatel, kterĕj něnĭ spoleěnĭkem, v nĭ musĭ **prohlĀsit, Źe pŕĭstupuje ke spoleěenské smlouvě**, popŕĭpadě stanovĀm. Z tohoto ustanovenĭ vyplĕvĀ, Źe nabyvatel obchodnĭho podĭlu se nestĀvĀ ūěastnĭkem spoleěenské smlouvy, popŕĭpadě stanov ze zĀkona, ale zĀkon **vĀŹe jeho ūěastenstvĭ** na jeho jednostrannĕj prĀvnĭ ūkon, kterĕm je **vĕslovně prohlĀřenĭ** ve smlouvě o převodu obchodnĭho podĭlu, Źe pŕĭstupuje ke spoleěenské smlouvě, popŕĭpadě ke stanovĀm. **Teprve tĭmto prohlĀřenĭm** se stĀvĀ ūěastnĭkem spoleěenské smlouvy a osobou ze spoleěenské smlouvy **oprĀvněnou a zavĀzanou**, osobou podrobenou reŹimu spoleěenské smlouvy. Judikatura Nejvŕřřřho soudu ĀR v těto souvislosti uvĀdĭ, Źe něnĭ nutně, aby pŕědmětně prohlĀřenĭ zcela doslovně kopĭrovalo dikci zĀkona; postaěĭ tedy, aby smlouva obsahovala i odliřně vĕjĀdřenĭ v tomto smyslu, musĭ ale jĭt o prohlĀřenĭ pŕĭstupujĭcĭho novĕho spoleěnĭka.

Bez uvedenĕho prohlĀřenĭ by se nabyvatel obchodnĭho podĭlu nestal ūěastnĭkem spoleěenské smlouvy, coŹ je stav, kterĕmu obchodnĭ zĀkonĭk brĀnĭ pŕĀvě tĭm, Źe z prohlĀřenĭ ěinĭ podstatnou ěĀst smlouvy o převodu obchodnĭho podĭlu, jejíŹ nedostatek zpŕsobuje **neplatnost smlouvy**.

Tĭmto jednostrannĕm ūkonem (obsaŹenĕm ve smlouvě o převodu obchodnĭho podĭlu) takě dochĀzĭ ke změně spoleěenské smlouvy v osobĀch ūěastnĭkŭ, a proto jĭŹ **nĀsledně něnĭ tŕeba uzavĭrat**

odpovídající dohodu o změně společenské smlouvy.

Protože zakladatelská listina má v jednočlenné společnosti naprosto stejný účel jako společenská smlouva ve vícečlenné společnosti, je i v této společnosti nezbytné, aby se nabyvatel obchodního podílu stal osobou zavázanou a oprávněnou ze zakladatelské listiny. I u jednočlenné společnosti je proto prohlášení nabyvatele, že **přistupuje k zakladatelské listině** (popřípadě ke stanovám), **povinnou náležitostí** smlouvy o převodu obchodního podílu.

Převoditelnost obchodního podílu

Ve vícečlenných společnostech může podle ustanovení § 115 odst. 1 ObchZ společník smlouvou převést svůj obchodní podíl na jiného společníka **se souhlasem valné hromady**, nestanoví-li společenská smlouva jinak. Připouští-li to společenská smlouva, může společník dále převést svůj obchodní podíl i na jinou osobu. Společenská smlouva může podmínit převod obchodního podílu na jinou osobu i souhlasem valné hromady. Má-li však společnost jediného společníka, je obchodní podíl **vždy převoditelný na třetí osoby** (viz § 115 odst. 2 ObchZ).

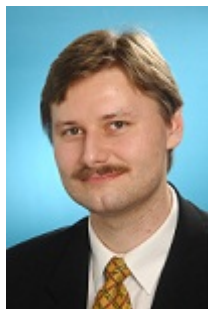
Nejvyšší soud ČR se letos ve svém rozsudku ve věci spis. zn. 29 Cdo 2525/2012 zabýval situací, kdy společníci brojili proti tomu, že jeden ze společníků převedl svůj obchodní podíl na třetí osobu. V textu zakladatelské listiny (přijaté jediným společníkem ještě před rozdělením jeho 100% obchodního podílu a převodu jeho částí na nové společníky) přitom bylo obsaženo ustanovení umožňující převod obchodního podílu i na třetí osoby jakožto odraz ustanovení § 115 odst. 2 třetí věty ObchZ (v zakladatelské listině tedy bylo pouze opsáno citované zákonné ustanovení).

Nejvyšší soud v této souvislosti konstatoval, že pro posouzení převoditelnosti obchodního podílu ve vícečlenné společnosti s ručením omezeným **je vždy určující**, co o ní stanoví **zakladatelský dokument** společnosti. Pokud zakladatelský dokument (zakladatelská listina), který platil ve společnosti ke dni uzavření smlouvy o převodu obchodního podílu převod obchodního podílu na třetí osobu **výslovně připouštěl**, aniž by jej podmiňoval souhlasem valné hromady, je třeba z něj vycházet.

Jak bylo uvedeno výše, při změně počtu společníků společnosti není třeba dodatečného sepsání dohody o změně zakladatelské listiny na společenskou smlouvu, neboť **k této změně dochází ze zákona**. Dojde-li tedy v důsledku rozdělení obchodního podílu a převodu jeho části na třetí osobu ke zvýšení počtu společníků, zakladatelská listina se **automaticky stává** společenskou smlouvou, platí však dál **v původním znění**. Její obsah se tím v tomto ohledu bez dalšího (pouze v důsledku změny počtu společníků) **nijak nemění**.

Po vstupu do společnosti mají společníci (disponující požadovanou, zpravidla dvoutřetinovou, většinou hlasů) vždy možnost společenskou smlouvu **změnit**, např. omezit či vyloučit převoditelnost obchodního podílu na osoby stojící mimo společnost. Pokud tak však **neučiní** a společenskou smlouvu v tomto směru nezmění (nevyjádří tedy vůli převod obchodního podílu na jiné osoby omezit či vyloučit), je pro posouzení převoditelnosti obchodního podílu rozhodné **ujednání obsažené v zakladatelské listině, resp. společenské smlouvě**.

Je tedy jednoznačně nutno doporučit, aby se každý společník (zejména v případě nabývání části rozděleného obchodního podílu od jediného společníka) zajímal též o úpravu případných omezení převodu obchodního podílu na třetí osoby. Mohlo by se mu totiž jinak velice lehce stát, že se jeho společníkem ve společnosti stane osoba, k níž nebude mít možnost se jakkoliv vyjádřit, se všemi důsledky z toho vyplývajícími.

JUDr. Luboš Nevrkla, Ph.D.,
advokát

[Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.](#)

Longin Business Center
Na Rybníčku 1329/5
120 00 Praha 2

Tel.: +420 296 368 350
Fax: +420 296 368 351
e-mail: law.office@mn-legal.eu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)